

แบบพิจารณาคุณสมบัติของบุคคล

๑. ชื่อ นางสาวเพชรดา อ้อชัยภูมิ
๒. ตำแหน่ง (ปัจจุบัน) นักวิชาการเผยแพร่ชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๔๒ งาน/ฝ่าย/กลุ่ม กลุ่มบรรณรักษ์
กอง/ศูนย์/สำนัก/ส่วน กองส่งเสริมและเผยแพร่ กรม ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
ดำรงตำแหน่งนี้เมื่อ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔
อัตราเงินเดือนปัจจุบัน ๓๖,๐๐๐ บาท อัตราเงินเดือนในปีงบประมาณที่แล้ว ๓๔,๕๔๐ บาท
๓. ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการเผยแพร่ชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่ ๔๗
งาน/ฝ่าย/กลุ่ม กลุ่มงานผลิตสื่อ
กอง/ศูนย์/สำนัก กองส่งเสริมและเผยแพร่ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
๔. ประวัติส่วนตัว (จาก ก.พ.๗)
เกิดวันที่ ๑๔ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๓
อายุราชการ ๑๔ ปี ๓ เดือน
๕. ประวัติการศึกษา
คุณวุฒิและวิชาเอก	ปีที่สำเร็จการศึกษา	สถาบัน
- วท.บ (ส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร)	๒๕๓๘	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- วท.ม (เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม)	๒๕๕๔	มหาวิทยาลัยมหิดล
๖. ประวัติการรับราชการ
วัน เดือน ปี	ตำแหน่ง	อัตราเงินเดือน	สังกัด
๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖	นักวิชาการเผยแพร่ ๔	๗,๗๘๐ บาท	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๘	นักวิชาการเผยแพร่ ๕	๘,๘๕๐ บาท	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
๗ มกราคม ๒๕๕๑	นักวิชาการเผยแพร่ ๖	๑๒,๘๘๐ บาท	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
๑ ตุลาคม ๒๕๕๔	นักวิชาการเผยแพร่ชำนาญการ	๑๗,๘๗๐ บาท	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
๗. ประวัติการฝึกอบรมและดูงาน
ปี	ระยะเวลา	หลักสูตร	สถาบัน
๒๕๔๗	๑๗-๑๙ เม.ย.	ความรู้พื้นฐานด้านการจัดการ
แก้ไขกรณีพิพาทโดยสันติวิธี	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
๒๕๔๘	๑๘-๒๑ ม.ค.	การจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน
สำหรับวิทยากร	GTZ
๒๕๕๐	๒๒-๒๔ ม.ค.	การจัดการระบบตรวจประเมิน
ISO ๑๔๐๐ : ๒๐๐๔	สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม
๒๕๕๐	๓๐ ส.ค.-๖ ก.ย.	เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพ	สมาคมนักวิจัยฯ
๒๕๕๑	๑๕-๑๖ ม.ค.	หลักปฏิบัติราชการเกี่ยวกับ
ความรับผิดชอบทางละเมิด	มูลนิธิวิจัยและพัฒนากระบวนการ
ยุติธรรมทางปกครอง
๒๕๕๑	๑๓ พ.ค.-๓๐ ส.ค.	Digital Video Production for
Dissemination and Enlightenment	Japan International
Cooperation Agency (JICA)

ปี	ระยะเวลา	หลักสูตร	สถาบัน
๒๕๕๒		กฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒๕๕๒	๒๖-๓๐ ธ.ค.	ผู้บังคับบัญชาลูกเสือระดับผู้นำ ขั้นความรู้ขั้นสูง รุ่นที่ ๔๒๐	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
๒๕๕๓	๑๔ พ.ค.	เสริมสร้างคุณธรรม จรรยาข้าราชการ	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
๒๕๕๓	๑๔-๑๕ มิ.ย.	เทคนิคการเป็นนักจัดรายการเสียงตามสาย	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
๒๕๕๓	๑๗-๒๒ มิ.ย.	English Communication Skill	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
๒๕๕๓	๒๙-๓๐ ก.ค.	The A-Z of Organising International Convention	BITEC
๒๕๕๔	๑๘-๑๙ ส.ค.	Carbon Footprint: A tool to Combat Global Warming	องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)
๒๕๕๗	๒๒ เม.ย.-๖ มิ.ย.	Strategic PR รุ่นที่ ๘	สถาบันการประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี
๒๕๕๘	๑๕ - ๒๔ ม.ค.	สัมฤทธิ์บัตรการให้บริการสาธารณะ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน รุ่นที่ ๑๙	สถาบันพระปกเกล้า
๒๕๖๑	๒๓ - ๒๕ ก.ค. ๒๙ ก.ค.- ๒ ส.ค.	การบริหารงานองค์การรัฐในยุค ๔.๐ ศึกษาดูงานการบริหารงานฯ ณ เขตปกครองพิเศษฮ่องกง และ เมืองเซินเจิ้น สาธารณรัฐประชาชนจีน	สำนักงาน กพร.
	๑๙ - ๒๑ ก.ย.	พัฒนาการสื่อสารยุคดิจิทัล รุ่นที่ ๓	สถาบันการประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี
๘. หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง			
๑. วางแผน และ ดำเนินการส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
๒. การสื่อสารเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และ กระตุ้นจิตสำนึกของประชาชนผ่านกระบวนการรณรงค์เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
๓. การออกแบบ พัฒนาและผลิตสื่อสำหรับการรณรงค์เพื่อถ่ายทอดความรู้ และสร้างความรู้ความเข้าใจ ให้กับประชาชนและภาคีความร่วมมือ เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
๔. การติดตามประเมินผลการรณรงค์สร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
๕. การพัฒนาต่อยอดการดำเนินงานรณรงค์สร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
๖. การขยายภาคีความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			

๙. ผลงานหรือผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา (โดยสรุป)

- (๑) โครงการทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก (ผ่าน ครม.เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑)
- (๒) โครงการจัดกิจกรรมวันสำคัญทางสิ่งแวดล้อม (ปี ๒๕๕๙ – ปัจจุบัน)
- (๓) โครงการรวมพลังสร้างวินัย ลดใช้ถุงพลาสติก (ปี ๒๕๕๘ – ปัจจุบัน)
- (๔) โครงการเมืองสะอาดคนในชาติมีสุข (ปี ๒๕๕๗ – ๒๕๕๙)
- (๕) มหกรรมส่งเสริมการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ปี ๒๕๕๖ – ปัจจุบัน)
- (๖) โครงการและกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติฯ (ตั้งแต่ ปี ๒๕๕๗ – ๒๕๕๙)
- (๗) การจัดกิจกรรมรณรงค์ตามนโยบาย และ กิจกรรมพิเศษในวาระต่าง ๆ
- (๘) การดำเนินงานในการผลิตและเผยแพร่สื่อสิ่งแวดล้อม อาทิ บทความ สารคดี เอกสารเผยแพร่ สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่แจ้งไว้ในแบบฟอร์มนี้ถูกต้องและเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)..... (ผู้ขอรับการประเมิน)

(นางสาวเพชรดา อ้อชัยภูมิ)

(วันที่) ๒๕/๓.๑/๖๑

แบบการตรวจสอบคุณสมบัติของบุคคล

๑. คุณวุฒิการศึกษา

- (☒) ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง
(☐) ไม่ตรง แต่ ก.พ. ยกเว้นตามมาตรา ๕๖

๒. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง

- (☒) ครบตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง
(☐) ไม่ครบ แต่จะครบกำหนดในวันที่.....

๓. ระยะเวลาขั้นต่ำในการดำรงตำแหน่ง หรือเคยดำรงตำแหน่งในสายงานที่จะแต่งตั้ง (ให้รวมถึงการดำรงตำแหน่งในสายงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือเคยปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือเกี่ยวด้วย)

- (☒) ตรงตามที่ ก.พ. กำหนด
(☐) ไม่ตรง
(☐) ส่งให้คณะกรรมการคัดเลือกบุคคลเป็นผู้พิจารณา
(☐)

สรุปผลการตรวจสอบคุณสมบัติของบุคคล

- (☒) อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะดำเนินการต่อไปได้
(☐) อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะดำเนินการต่อไปได้แต่ต้องให้คณะกรรมการคัดเลือกบุคคลเป็นผู้พิจารณาในเรื่องระยะเวลาขั้นต่ำในการดำรงตำแหน่ง
(☐) ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ (ระบุเหตุผล.....)

(ลงชื่อ).....(ผู้ตรวจสอบ)

(..... **คณกร ใสอินท**)

(ตำแหน่ง)..... **นายการกลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล**

(หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่/ผู้รับผิดชอบงานการเจ้าหน้าที่)

วันที่...../...../..... **๓๐ ต.ค. ๒๕๖๑**

แบบประเมินคุณลักษณะของบุคคล

ชื่อผู้ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นางสาวเพชรดา อ้อชัยภูมิ

ตอนที่ ๑ รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้รับ
<p>๑. <u>ความรับผิดชอบ</u> พิจารณาจากพฤติกรรม เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอาใจใส่การทำงานที่ได้รับมอบหมายและหรืองานที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ - ยอมรับผลงานของตนเองทั้งในด้านความสำเร็จและความผิดพลาด - พัฒนาและปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นและหรือแก้ไขปัญหาหรือข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น เช่น งานใดที่สำเร็จและได้รับผลดีแล้วก็พยายามปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไปอีกเรื่อยๆ หรืองานใดที่พบว่ามีปัญหาหรือข้อผิดพลาดก็พยายามแก้ไขไม่ละเลยหรือปล่อยทิ้งไว้จนเกิดปัญหาเช่นนั้นซ้ำๆอีก ๑๕.....	98
<p>๒. <u>ความคิดริเริ่ม</u> พิจารณาจากพฤติกรรม เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - คิดค้นระบบ แนวทาง วิธีการดำเนินการใหม่ๆ เพื่อประสิทธิผลของงาน - แสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะอย่างสมเหตุสมผล และสามารถปฏิบัติได้ - แสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ โดยเฉพาะในสายวิชา/งานของตน - ตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไข หรือดัดแปลงวิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพ <p>และก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนใจในงานที่ยุ่งยากซับซ้อน - มีความไวต่อสถานการณ์หรือความฉับไวในการรับรู้สิ่งเร้าภายนอก ๑๐.....	90
<p>๓. <u>การแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจ</u> พิจารณาจากพฤติกรรม เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์หาสาเหตุก่อนเสมอเมื่อประสบปัญหาใดๆ - วิเคราะห์หาแนวทางแก้ปัญหาโดยมีทางเลือกปฏิบัติได้หลายวิธี - เลือกทางปฏิบัติในการแก้ปัญหาได้ถูกต้องเหมาะสม - ใช้ข้อมูลประกอบในการตัดสินใจและแก้ปัญหา <p>(ไม่ใช่ความรู้สึกของตนเอง)</p>๑๕.....	98
<p>๔. <u>ความประพฤติ</u> พิจารณาจากพฤติกรรม เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - รักษาวินัย - ให้ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน - ปฏิบัติงานอยู่ในกรอบของข้อบังคับว่าด้วยจรรยาของข้าราชการพลเรือน ๑๕.....	98

ตอนที่ ๑ รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้รับ
<p>๕. <u>ความสามารถในการสื่อความหมาย</u> พิจารณาจากพฤติกรรม เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - สื่อสารกับบุคคลต่างๆ เช่น ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ผู้รับบริการ และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ดี โดยเข้าใจถูกต้องตรงกัน - ถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างชัดเจน โดยใช้ภาษาอย่างถูกต้องเหมาะสม ๑๐..... <u>90</u>
<p>๖. <u>การพัฒนาตนเอง</u> พิจารณาจากพฤติกรรม เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ติดตาม ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ หรือสิ่งที่เป็นความก้าวหน้าทางวิชาการ/วิชาชีพอยู่เสมอ - สนใจและปรับตัวเองให้ก้าวหน้าทางการใหม่ๆ ตลอดเวลา - นำความรู้และวิทยาการใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๑๐..... <u>90</u>
๗. การทำงานร่วมกับผู้อื่น๑๕..... <u>9๕</u>
๘. ความเสียสละ๑๐..... <u>๙</u>
รวม	๑๐๐	<u>๙๖</u>

ตอนที่ ๒ สรุปความเห็นในการประเมิน

ความเห็นของผู้ประเมิน

(☒) ผ่านการประเมิน (ได้คะแนนรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐)

(☐) ไม่ผ่านการประเมิน (ได้คะแนนรวมไม่ถึงร้อยละ ๖๐)

(ระบุเหตุผล).....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อผู้ประเมิน).....

(นางภาวินี ณ สายบุรี)

(ตำแหน่ง).....ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและเผยแพร่

(วันที่).....๒๔ ต.ค. ๒๕๖๑

ความเห็นของผู้อำนวยการกอง/สำนัก/ศูนย์

(☒) เห็นด้วยกับการประเมินข้างต้น

(☐) มีความเห็นแตกต่างจากการประเมินข้างต้น ในแต่ละรายการ ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อผู้ประเมิน).....

(นางภาวินี ณ สายบุรี)

(ตำแหน่ง).....ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและเผยแพร่

(วันที่).....๒๔ ต.ค. ๒๕๖๑

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑. ชื่อผลงาน การรณรงค์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการลดใช้ถุงพลาสติก

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ปีงบประมาณ ๒๕๕๘-ปัจจุบัน

๓. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

ปัญหาจากขยะพลาสติกเป็นปัญหาที่ทั่วโลกให้ความสำคัญ และได้รับการหยิบยกให้เป็นประเด็นในการรณรงค์ในระดับนานาชาติ ดังจะเห็นได้จากการที่โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme UNEP) ได้กำหนดประเด็นหลัก (Theme) ในการรณรงค์เนื่องในวันสิ่งแวดล้อมโลก ให้เป็นทิศทางเดียวกันทั่วโลกในปี ๒๕๖๑ ในเรื่อง Beat Plastic Pollution มีคำขวัญว่า If you can't reuse it, refuse it หรือ รักโลก เลิกพลาสติก โดยมุ่งเน้นให้เกิดการลดใช้พลาสติกชนิดครั้งเดียวทิ้ง (Single Use) เพื่อลดปริมาณขยะพลาสติกที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

สำหรับประเทศไทย รัฐบาลให้ความสำคัญกับการจัดการขยะมูลฝอยโดยกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติ และมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจัดทำแผนที่นำทาง (Road Map) การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย เพื่อให้เกิดการดำเนินงานในทิศทางเดียวกัน และหนุนเสริมการดำเนินงานซึ่งกันและกัน โดย Road Map ดังกล่าว ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ ประกอบด้วย ๔ กิจกรรม คือ

๑. เร่งจัดการขยะมูลฝอยสะสมในสถานที่กำจัดขยะพื้นที่วิกฤติ

๒. ให้มีรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อจัดการกับขยะที่เข้ามาใหม่ โดยเน้นการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางและแปรรูปพลังงานจากขยะ

๓. จัดระเบียบมาตรการบริหารจัดการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

๔. การสร้างวินัยของคนในชาติ มุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน

ต่อมา คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ มอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บูรณาการความร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทยในการบริหารจัดการขยะอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ต้นทางโดยใช้หลักการ ๓R Reduce Reuse Recycle ใช้น้อย ใช้น้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ และการส่งเสริมการคัดแยกขยะและการจัดการขยะอย่างครบวงจร รวมถึงการรณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติกและโฟมซึ่งเป็นบรรจุภัณฑ์ย่อยสลายยากอย่างเป็นรูปธรรม โดยขอให้ทุกภาคส่วนดำเนินการให้เกิดผล ในการนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีนโยบายให้ปี พ.ศ.๒๕๕๘ เป็นปีแห่งการรณรงค์ ลดการใช้ถุงพลาสติกและโฟม พร้อมทั้งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามบทบาทของตน

กระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงานสร้างวินัยของคนในชาติ สู่การจัดการขยะอย่างยั่งยืน ตาม Road Map ดังกล่าว กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดำเนินการส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกในการลดและคัดแยกขยะที่ต้นทาง ตามแนวคิด 3Rs-ประชารัฐ คือ การส่งเสริมการจัดการขยะที่ต้นทาง ซึ่งเป็นการจัดการขยะที่ยั่งยืน โดยการลดปริมาณขยะจากแหล่งต้นทาง (Reduce) การใช้ซ้ำ (Reuse) และการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) ควบคู่ไปกับการรณรงค์สร้างความรู้ ความเข้าใจในการลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วซึ่งเป็นบรรจุภัณฑ์ย่อยสลายยาก โดยใช้ข้อความหลักหรือ Key Message ในการสื่อสาร คือ “รวมพลังสร้างวินัย ลดใช้ถุงพลาสติก” เพื่อกระตุ้นให้สังคมเกิดความตื่นตัวในการลดใช้ถุงพลาสติกซึ่งเป็นบรรจุภัณฑ์ย่อยสลายยากและเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องในการจัดการและการใช้ประโยชน์จากบรรจุภัณฑ์พลาสติก และการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งการสร้างภาคีความร่วมมือในการขับเคลื่อนการรณรงค์ลดใช้ถุงพลาสติก

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ กรอบแนวคิดของแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ได้แก่ ลดการเกิดขยะมูลฝอยหรือของเสียอันตรายที่แหล่งกำเนิด ส่งเสริมการกำจัดขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายแบบศูนย์รวม ความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยมีเป้าหมาย คือ การจัดการถูกต้องตามหลักวิชาการ ดังนี้

- (๑) ขยะมูลฝอยตกค้าง ๑๐๐% ภายในปี ๒๕๖๒
- (๒) มูลฝอยติดเชื้อ ๑๐๐% ภายในปี ๒๕๖๓
- (๓) กากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย ๑๐๐% ภายในปี ๒๕๖๓
- (๔) ของเสียอันตรายชุมชน มากกว่าหรือเท่ากับ ๓๐% ภายในปี ๒๕๖๔
- (๕) มีการคัดแยกที่ต้นทาง มากกว่าหรือเท่ากับ ๕๐% ภายในปี ๒๕๖๔
- (๖) ขยะมูลฝอยชุมชน มากกว่าหรือเท่ากับ ๗๕% ภายในปี ๒๕๖๔

มาตรการการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ได้แก่ ลดการเกิดขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่แหล่งกำเนิด เพิ่มศักยภาพการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และส่งเสริมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย การจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ ได้แก่ กลุ่มพื้นที่ขนาดใหญ่ (Model L) กลุ่มพื้นที่ขนาดกลาง (Model M) กลุ่มพื้นที่ขนาดเล็ก (Model S) สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย (Transfer Station) และพื้นที่ที่จัดการของขยะมูลฝอยของตนเอง (Stand Alone) ในการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ คือ การสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ และบูรณาการความร่วมมือการทำงานของหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึง การใช้เครื่องมือและกลไกที่เป็นรูปธรรม และการติดตามประเมินผล

รัฐบาลมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานร่วมกันให้มีความสอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) โดยการใช้มาตรการลดหรือเลิกใช้พลาสติกที่ไม่มีความจำเป็นต้องใช้และก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ถุงพลาสติก พลาสติกหุ้มขวดน้ำดื่ม กล่องโฟมบรรจุอาหาร หรืออื่นๆ ตามที่มีข้อมูลทางวิชาการสนับสนุน และการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างจิตสำนึกให้กับทุกคนเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการช่วยกันลดการใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ไม่จำเป็น ทั้งนี้รัฐบาลให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติกที่เกินความจำเป็นและก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยนายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๑ กรณีผลการประชุมขยะทะเลระดับอาเซียน เรื่อง การลดปริมาณขยะทะเลในกลุ่มประเทศอาเซียน (ASEAN Conference on Reducing Marine Debris in ASEAN Region) ให้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรม พร้อมทั้ง ให้ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณากำหนดมาตรการจูงใจสำหรับบริษัท ห้างร้าน และสถานประกอบการต่างๆ เพื่อลดปริมาณการใช้วัสดุที่ผลิตจากพลาสติกอีกทางหนึ่ง

การขับเคลื่อนการลด ละ เลิกใช้พลาสติกที่เกินความจำเป็น และ ใช้ครั้งเดียวทิ้ง (Single use) ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และขยายผลการดำเนินงานทั่วประเทศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงจัดทำโครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” เพื่อเป็นการบูรณาการระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษพลาสติกให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรม โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โครงการดังกล่าวประกอบด้วยกิจกรรม ๕ กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ โดยให้หน่วยงานภาครัฐของทุกกระทรวงมีการดำเนินกิจกรรมการลดคัดแยกขยะมูลฝอยภายในหน่วยงานเพื่อเป็นแบบอย่างแก่ประชาชนและภาคเอกชน

กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรม รณรงค์ ทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก โดยส่งเสริมห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ ตลาดสดทั่วประเทศ ลดใช้ถุงพลาสติกหิ้วและงดใช้โฟมบรรจุอาหาร รวมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจกับประชาชน ผู้บริโภค เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้บรรจุภัณฑ์หรือภาชนะที่ใช้ซ้ำได้

กิจกรรมที่ ๓ การลดใช้ถุงพลาสติกหิ้วและงดใช้โฟมบรรจุอาหารในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทั่วประเทศ โดยไม่นำถุงพลาสติกหิ้วและโฟมบรรจุอาหาร น้ำดื่มบรรจุขวดที่มีแคปซูลเข้ามาในเขตอุทยานแห่งชาติ และลดใช้แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว

กิจกรรมที่ ๔ ทำความดีด้วยหัวใจงดการใช้พลาสติกและโฟมในสวนสัตว์ โดยมีเป้าหมายลดใช้ถุงพลาสติกหิ้ว งดใช้โฟมบรรจุอาหารและคัดแยกขยะมูลฝอยภายในสวนสัตว์ โดยเริ่มงดใช้โฟมบรรจุอาหารในพื้นที่สวนสัตว์ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ โดยมีพื้นที่ดำเนินการ ๘ พื้นที่ ได้แก่ สวนสัตว์ดุสิต สวนสัตว์เปิดเขา

เขี้ยว สวนสัตว์เขียงใหม่ สวนสัตว์นครราชสีมา สวนสัตว์สงขลา สวนสัตว์อุบลราชธานี สวนสัตว์ขอนแก่น และคช อาณาจักรสุรินทร์

กิจกรรมที่ ๕ การจัดการขยะบกูกู่ทะเล ในพื้นที่ ๒๔ จังหวัดชายทะเล โดยมีเป้าหมายลด ปริมาณขยะทะเล ในพื้นที่ ๒๔ จังหวัดชายทะเล ซึ่งมีพื้นที่ดำเนินการ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า เกาะสี ชัง เกาะพีพีดอน และ ตลาดในพื้นที่ ๒๔ จังหวัดชายทะเล

๔. สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินการ

การรณรงค์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการลดใช้ถุงพลาสติก

(๑) สาระสำคัญของการดำเนินการ

สภาพปัญหาอันเกิดจากขยะถุงพลาสติกซึ่งกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมคุณภาพชีวิตของ ประชาชนรวมถึงข้อผูกพันระหว่างประเทศ รัฐบาลจึงมีนโยบายในการรณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติก โดยมี จุดมุ่งหมายในการแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหาร จัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิบัติการประเทศไทยไร้ขยะ ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) รวมทั้งมีความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศใน การเรื่องการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้วย

การใช้กระบวนการรณรงค์ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการขับเคลื่อนการสร้างวินัย และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชน ในการลดใช้ถุงพลาสติกซึ่งเป็นบรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายยาก และส่งผล กระทบต่อสิ่งแวดล้อม อันเป็นส่วนหนึ่งของการลดขยะที่ต้นทาง และเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างวินัยคนในชาติ สู่การ จัดการขยะอย่างยั่งยืนตามนโยบายรัฐบาล

(๒) กรอบแนวทางการดำเนินงาน

ดำเนินการรณรงค์อย่างมีทิศทางและมีเป้าหมายที่ชัดเจน เจาะประเด็นหลักประเด็นเดียว เพื่อ สร้างกระแสสังคมที่สามารถก่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ในการขับเคลื่อนการรณรงค์ให้ประชาชนเกิดการ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยเฉพาะในเรื่องการลด ละ เลิก ใช้ถุงพลาสติก เพื่อลดขยะจากพลาสติกและลดปัญหา สิ่งแวดล้อม

(๓) วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน

๓.๑ เพื่อสร้างกระแสความตื่นตัวในสังคมในการลดใช้ถุงพลาสติกที่เป็นบรรจุภัณฑ์ย่อย สลายยากและเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับประเทศและเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมของโลก

๓.๒ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนทัศนคติของผู้ที่มีส่วนร่วม ในการก่อให้เกิดขยะถุงพลาสติกในการรับผิดชอบสิ่งแวดล้อมร่วมกันในสังคม

๓.๓ เพื่อส่งเสริมการสร้างวินัยจนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้บริโภคที่ไม่ก่อให้เกิดขยะจากถุงพลาสติกอย่างไม่จำเป็น

๓.๔ เพื่อส่งเสริมบทบาทของทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะ โดยเฉพาะขยะจากถุงพลาสติก รวมถึงการยกย่องเชิดชูเพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม

(๔) ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๕๘-ปัจจุบัน

(๕) ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินงาน

๕.๑ ประชาชนในสังคมรับรู้ ตื่นตัว และมีทัศนคติที่ดีในการร่วมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมจนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้บริโภคที่ลด ละ หรือ เลิกใช้ถุงพลาสติกอย่างไม่จำเป็นซึ่งเป็นการลดขยะที่ต้นทางโดยเฉพาะขยะจากถุงพลาสติก

๕.๒ ประชาชนมีความเคยชินใหม่ในการลดใช้ถุงพลาสติก และเลือกใช้บรรจุภัณฑ์อย่างคุ้มค่าก่อนทิ้ง ตลอดจนเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น จนก่อให้เกิดเป็นวินัยในลดขยะจากถุงพลาสติกซึ่งเป็นบรรจุภัณฑ์ย่อยสลายยากและเป็นปัญหาสังแวดล้อม

๕.๓ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการจัดการขยะโดยเฉพาะขยะจากถุงพลาสติก รวมถึง การมีต้นแบบที่ดีในสังคมที่สามารถนำไปเป็นแบบอย่างในการดำเนินกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้

(๖) เป้าหมายการดำเนินงาน

๖.๑ ลดปริมาณการใช้ถุงพลาสติกลง ร้อยละ ๒๐

๖.๒ สามารถต่อยอดขยายผลการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมทั่วประเทศ

(๗) ขั้นตอนการดำเนินงาน

๗.๑ การวิเคราะห์สถานการณ์/ปัจจัยแวดล้อม และการวิเคราะห์องค์ความรู้/การสังเคราะห์องค์ความรู้

การศึกษาพัฒนาการของการดำเนินงาน การวิเคราะห์สถานการณ์ และปัจจัยแวดล้อม แนวโน้มในระดับนานาชาติจนถึงนโยบายระดับประเทศ ซึ่งมีผลอย่างมากกับการรณรงค์และเป็นปัจจัยเสริมให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย การวิเคราะห์ปัญหาและหาสาเหตุปัญหา รวมถึงการวิเคราะห์องค์ความรู้ที่มีเพื่อใช้ในการจัดการปัญหาขยะถุงพลาสติก ตลอดจนการสังเคราะห์องค์ความรู้เพื่อนำไปสู่การสร้าง สาร (Message) ที่จะใช้ในการสื่อสารกับสังคมและการออกแบบการรณรงค์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย

๗.๒ แสวงหาภาคีความร่วมมือเพื่อร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงาน

สืบเนื่องจากการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุ นำมาซึ่งการกำหนดประเด็นในการรณรงค์ การกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะดำเนินการ และทำให้ทราบว่าปัญหาดังกล่าวมีผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholder) เป็นใคร และจะแสวงหาภาคีความร่วมมือเพื่อร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพได้จากที่ใด

๗.๓ ประเมินผล และ ปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

การประเมินผลการดำเนินงาน และการยกระดับการดำเนินงานเป็นลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความเคยชินของประชาชนต้องใช้เวลาและความต่อเนื่อง จึงต้องมีการประเมินผลดำเนินงานเป็นระยะและปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๕. ผู้ร่วมดำเนินงาน

๑. นางสาวระเบียบ ภูผา	สัดส่วนของผลงาน ร้อยละ ๑๐
๒. นางสาวผกาภรณ์ ยอดพลอบ	สัดส่วนของผลงาน ร้อยละ ๑๐
๓. นางสาวเพชรดา อ้อชัยภูมิ	สัดส่วนของผลงาน ร้อยละ ๘๐

๖. ส่วนของงานที่ผู้ปฏิบัติเสนอ

ดำเนินงานในฐานะหัวหน้าโครงการ โดยมีสัดส่วนผลงานร้อยละ ๘๐ รายละเอียดดังนี้

- (๑) วิเคราะห์สถานการณ์และปัจจัยแวดล้อมเพื่อการรณรงค์
- (๒) ออกแบบ และ วางแผนการรณรงค์
- (๓) กำหนดกลุ่มเป้าหมาย และ เป้าหมายของการรณรงค์
- (๔) ออกแบบชุดการสื่อสารเพื่อการรณรงค์
- (๕) ดำเนินการรณรงค์
- (๖) ติดตามประเมินผล

๗. การนำไปใช้ประโยชน์

- ๗.๑ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการสื่อสารเพื่อการรณรงค์สร้างจิตสำนึกและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๗.๒ สามารถนำรูปแบบการดำเนินงานไปใช้ในรณรงค์ขับเคลื่อนประเด็นทางสังคมอื่นๆ ได้
- ๗.๓ การนำไปประยุกต์ใช้ในการแสวงหาภาคีความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมด้านการสร้างจิตสำนึกด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๘.ความยุ่งยากในการดำเนินงาน/ปัญหา/อุปสรรค

- ๘.๑ การดำเนินการรณรงค์ต้องดำเนินการควบคู่กับการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจอย่างต่อเนื่องเพื่อตอกย้ำให้เกิดการจดจำ รวมถึงการเพิ่มช่องทางการสื่อสารเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย
- ๘.๒ การดำเนินการรณรงค์ให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม จนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนในสังคม ต้องมีเครื่องมือหรือมาตรการด้านอื่นมาใช้ร่วมด้วย เช่น มาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ เป็นต้น

๑๐. ข้อเสนอแนะ

- ๑๐.๑ กระบวนการในการรณรงค์เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลที่เป็นรูปธรรมต้องอาศัยการบูรณาการ การสื่อสารเพื่อให้มีทิศทางเดียวกันและเกิดพลังในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเพื่อสร้าง การรับรู้ สร้างการจดจำ ควบคู่กับการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดในการกระตุ้นให้เกิด ความตื่นตัวอย่างต่อเนื่อง จนกลายเป็นกระแสสังคมและเป็นค่านิยมของคนในชาติในที่สุด
- ๑๐.๒ ดำเนินการรณรงค์เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมต้องดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน มี Road Map มีกรอบเวลา และเป้าหมายที่ชัดเจน รวมถึงการมีแผนแม่บทในการจัดการ ที่ครบวงจรเพื่อเป็นทางเลือกให้กับประชาชน และ ไม่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมใน อนาคต
- ๑๐.๓ การรณรงค์ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างจิตสำนึกจนถึงการปรับเปลี่ยน ค่านิยมและพฤติกรรมของคนในสังคมเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาค่อนข้างนานกว่าจะเห็นผล เป็นรูปธรรม และต้องดำเนินการควบคู่กับมาตรการเสริมอื่นๆ เช่น มาตรการทางสังคม มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ มาตรการทางกฎหมาย

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....

(นางสาวเพชรดา อ้อชัยภูมิ)

ผู้เสนอผลงาน

..... 24 ต.ค. / 2561

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....
(นางสาวผกาภรณ์ ยอดปლობ)
ผู้ร่วมดำเนินการ
...../ 24 ต.ค. 2561

(ลงชื่อ).....
(นางสาวระเบียบ ภูผา)
ผู้ร่วมดำเนินการ
...../ 24 ต.ค. 2561

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....
(นางภาวินี ณ สายบุรี)
ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและเผยแพร่
...../ 24 ต.ค. 2561

ข้อเสนอแนวคิด/วิธีการเพื่อการพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ของ นางสาวเพชรดา อ้อชัยภูมิ

เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการเผยแพร่ชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่ ๔๗

กองส่งเสริมและเผยแพร่

เรื่อง การสื่อสารแบบบูรณาการเพื่อรณรงค์สร้างความรู้ความเข้าใจและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการลดขยะพลาสติก

หลักการและเหตุผล

สภาพปัญหาอันเกิดจากขยะมูลฝอยพลาสติกซึ่งกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมคุณภาพชีวิตของประชาชนรวมถึงข้อผูกพันระหว่างประเทศ รัฐบาลจึงมีนโยบายในการรณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติก โดยมีจุดมุ่งหมายในการแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิบัติการประเทศไทยไร้ขยะ ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) รวมทั้งมีความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศในการเรื่องการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้วย

สภาพการณ์ดังกล่าว นำไปสู่การกำหนดนโยบายและมาตรการต่างๆ ที่เน้นการรณรงค์ลดปริมาณการใช้ถุงขยะพลาสติก ไม่ว่าจะเป็นกรมควบคุมมลพิษ (คพ.) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช (อส.) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (สส.) ในรูปแบบของการจัดกิจกรรมร่วมกับภาคีความร่วมมือภาคธุรกิจเอกชน และการดำเนินงานในรูปแบบอื่นๆ ในขณะเดียวกันสถาบันศึกษาและสื่อมวลชนก็ขานรับนโยบายของรัฐบาลโดยมีกิจกรรมรณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติกในรูปแบบต่างๆ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม

บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ

กระบวนการสื่อสารรณรงค์ส่งเสริมการมีส่วนร่วม เพื่อการขับเคลื่อนการสร้างวินัยและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนในการลดใช้ถุงพลาสติกซึ่งเป็นบรรทัดฐานที่ย่อยสลายยากและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นแนวทางหนึ่งในการลดขยะที่ต้นทางและเป็นการสร้างวินัยคนในชาติ สู่การจัดการขยะอย่างยั่งยืนตามนโยบายรัฐบาลนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยการทำกิจกรรมรณรงค์อย่างต่อเนื่องเพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามนโยบายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ทั้งนี้หมายถึง การให้สื่อเพื่อชี้ให้ประชาชนเห็นถึงปัญหา และกระตุ้นให้นำสาระจากการรับรู้เหล่านั้นไปสื่อสารให้ผู้คน

รอบข้างรับรู้และตระหนักร่วมกัน ตลอดจนโน้มน้าวให้ทุกคนร่วมลงมือแก้ปัญหา จำเป็นต้องมีเครื่องมือ หรือ สื่อ (Media) ที่เป็นตัวกลาง ในการนำสาร (Message) หรือสาระเรื่องราวจากหน่วยงานไปสู่ประชาชน สื่ออาจ จำแนกได้หลายประเภท แต่การกำหนดประเภทของสื่อเพื่อการรณรงค์จะต้องคำนึงถึงลักษณะที่เป็นรูปธรรม ประโยชน์ในปัจจุบันและศักยภาพเพื่ออนาคต และต้องบูรณาการสื่อเพื่อให้การรณรงค์บรรลุเป้าหมาย ตลอดจน การระบุกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนในการรณรงค์ว่าคือ ประชาชนกลุ่มไหน รูปแบบและความสนใจรับรู้ข้อมูลข่าวสาร จากสื่อประเภทไหน อะไร หรือใคร ที่มีอิทธิพลทางความคิดต่อพวกเขา ซึ่งจะทำให้สามารถเลือกวิธีการสื่อสารกับ กลุ่มเป้าหมาย และสามารถวางแผนบูรณาการสื่อรณรงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนการวางแผนการสื่อสารแบบบูรณาการ ประกอบด้วย

(๑) กำหนดวัตถุประสงค์

กำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ซึ่งวัตถุประสงค์ในการรณรงค์ทางการสื่อสารนั้นจะต้อง สอดคล้องกับปัญหาและช่วย ในการแก้ปัญหาได้ และการเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่ เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณา ๔ ข้อ ดังนี้

๑) เนื้อที่ – เวลา (Space – Time)

๒) การมีส่วนร่วมของประชาชนเป้าหมาย (Audience's participation)

๓) ความเร็ว (Speed)

๔) ด้านความคงทน (Permanence) สื่อสิ่งพิมพ์ / หนังสือจัดได้ว่าเป็นสื่อที่มีความ คงทนถาวรมากกว่าสื่อใด ๆ วิทยุและโทรทัศน์จัดเป็นสื่อที่มีความคงทนน้อยที่สุด

(๒) กำหนดแนวคิดหลัก (Concept)

กำหนดแนวคิดหลัก และ รูปแบบการรณรงค์หรือแคมเปญ (Campaign) ที่มีการวางแผนการ สื่อสารแบบบูรณาการ โดยเริ่มจากการออกแบบเนื้อหาเพื่อสื่อสารรณรงค์ โดยมุ่งเน้นการร่วมกันสร้าง และส่งเสริม ค่านิยมที่ดีงามและเหมาะสมในการลดขยะโดยเฉพาะถุงพลาสติกในชีวิตประจำวัน ตลอดจนการกระตุ้นจิตสำนึก ให้ประชาชนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านทัศนคติและพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต ดังนั้นในการออกแบบเนื้อหาเพื่อ การสื่อสารรณรงค์จึงต้องมีความชัดเจนในเรื่องของ ประเด็นปัญหาที่ต้องการสื่อสาร และเน้นย้ำว่า ทุกคนสามารถ ทำได้ และ เริ่มต้นที่ตัวเอง ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาร่วมกัน เป็นการสื่อสารใน ลักษณะการแจ้งข้อมูลให้คนในสังคมได้ทราบและตระหนักถึงปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ในสังคม พร้อมทั้งทำการชัก จูงและโน้มน้าวเพื่อขอความร่วมมือจากคนในสังคมเพื่อทำการ แก้ไข ปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงทั้งด้านทาง ทัศนคติและพฤติกรรมของตนเอง เพื่อทำให้ปัญหาเหล่านั้นคลี่คลายหรือหมดไป

(๓) กำหนดสื่อ ระยะเวลา และ วิธีการดำเนินการ

เลือกสื่อที่จะใช้รณรงค์ ระยะเวลา ทั้งนี้ต้องเข้าใจข้อจำกัด จุดแข็ง-จุดอ่อน ของแต่ละสื่อแต่ละ ประเภท พร้อมทั้งพิจารณาปัจจัยแห่งความสำเร็จ อาทิ ความรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ (Immediacy /

Timeliness) ความใกล้ชิด (Proximity / Nearness) ความเด่นหรือความสำคัญ (Prominence) ผลสืบเนื่องหรือผลกระทบ (Consequence) ความก้าวหน้า ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น (Progress) และสอดคล้องกับความสนใจของคนทั่วไป (Human Interest) และ การบูรณาการสื่อและช่องทางการสื่อสาร ด้วยวิธีการผสมผสานสื่อกระแสหลัก (traditional media) และ New media ผสมผสานวิธีการทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การโฆษณาประชาสัมพันธ์ และกิจกรรมพิเศษ เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายและเพื่อวัตถุประสงค์ในการสื่อสารที่แตกต่างกัน โดยการใช้สื่อแต่ละประเภทยังมีการวางระยะเวลาในการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามแผน และบรรลุเป้าหมาย

(๔) การกำหนดงบประมาณ ในการสื่อสารณรงค์

(๕) การประเมินและติดตามผลการสื่อสารณรงค์ เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาการสื่อสารอยู่ตลอดเวลา

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สื่อที่ใช้ในการรณรงค์เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้รับการยอมรับและสามารถสร้างผลกระทบกับกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. สื่อที่เลือกใช้ในการรณรงค์ทำหน้าที่สร้างความเข้าใจ ความเข้าใจ และทำให้ประชาชนตระหนักรู้ถึงประโยชน์ที่จะได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และสามารถกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมให้กับกลุ่มเป้าหมายได้

๓. ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและค่านิยมของคนในสังคม ในทิศทางบวกและนำไปสู่การสร้างวินัยให้กับคนในชาติในการจัดการขยะพลาสติกอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. ประชาชนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและค่านิยมในการลดขยะพลาสติก

๒. ขยะพลาสติกได้รับการจัดการตามหลักการ ๓R Reduce Reuse Recycle ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่

๓. ปริมาณขยะพลาสติกลดลง

๔. การใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น

ลงชื่อ

(..........)

ผู้เสนอแนวคิด

๒๕/๓.๑./๒๕.....

ชื่อ-สกุล.....นางสาวเพชรดา อ้อชัยภูมิ.....ตำแหน่ง.....นักวิชาการเผยแพร่ชำนาญการ.....

ผู้ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง.....นักวิชาการเผยแพร่ชำนาญการพิเศษ.....ตำแหน่งเลขที่.....๔๗.....

วิสัยทัศน์ (Vision)

“บูรณาการสื่อสาร เพื่อส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ยกระดับคุณภาพชีวิต”

เป้าหมายและวิธีการดำเนินงาน

สื่อสาร เพื่อส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ยกระดับคุณภาพชีวิต หมายความว่า บูรณาการสื่อสารซึ่งเป็นการผสมผสานสื่อ ช่องทาง และวิธีการสื่อสาร เพื่อการส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เมื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมดีขึ้น ก็จะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในสังคม โดยคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้นเกิดจากการสร้างจิตสำนึกและการพัฒนาคนให้เป็น พลเมืองที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญกับการบูรณาการการทำงานกับภาคส่วนอื่นๆ ทั้งในระดับองค์กร และ ระดับภูมิภาค เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในเชิงโครงสร้าง นอกเหนือจากการสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสิ่งแวดล้อมในระดับบุคคล พร้อมทั้งพัฒนาและออกแบบการสื่อสาร การใช้เทคนิควิธีการและช่องทางที่เหมาะสม เพื่อสร้างทักษะ เตรียมความพร้อมทางด้านความคิดให้กับประชาชนเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไทย ไปสู่ Thailand ๔.๐ และ มุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน